

ΔΥΟ ΝΕΟΙ ΠΟΙΗΤΕΣ

ΠΑΝΟΣ Α. ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ

ΛΕΩΝ ΚΟΥΚΟΥΛΑΣ

Αυτὸ καινούρια βιβλία βγήκανε μαζί τοῦτες τὶς μέρες, τοῦ Πάνου Δ. Ταγκόπουλου οἱ «ΠΡΟΖΕΣ» καὶ τοῦ Λέοντα Κουκούλα τὰ τραγούδια «ΤΗΣ ΖΩΗΣ ΚΑΙ ΤΟΥ ΘΑΝΑΤΟΥ». Καὶ οἱ δύο τους βρίσκονται τόσο σιμὰ στὸ «Νουμά» πὸν μᾶς εἶναι δύσκολο νὰ μιλήσουμε πλατιά γιὰ τὸ ἔργο τους, νὰν τὰναλύσουμε, νὰν τὸ βάλουμε σὴν προεπιμένη θέση. Ἄλλοι κι ἄλλοῦ θὰν τὸ κρίνουν τὸ ἔργο τους. Ἐμεῖς μόνο σᾶς ἀναγγέλλουμε τὰ βιβλία τους σήμερα καὶ σᾶς συσταίνομε νὰν τὰ διαβάσετε καὶ νὰν τὰ προσέξετε. Γιατὶ τὴν ἀξίζουνε μιὰ τέτοια προσοχὴ καὶ τὰ δύο καινούρια βιβλία, ἀφοῦ οἱ ποιητὲς τους κάτι καινούριο μᾶς λένε, κ' ἔχουν ἀκόμα καὶ τοῦτο τὸ χάρισμα, τὸ πῶ σημαντικὸ, πὸς μέσα στὰ φιλολογικὰ καιναβάλω πὸν γιορτάζουν οἱ νέοι στὶς μέρες μας, παρουσιάζονται αὐτοὶ οἱ δύο τους σεμνοί, σοβαροί, στοχαστικοί, ὄχι νὰκολουθήσουν τὴν καταγκοζικὴ μόδα καὶ νὰ καιπαλήσουνε στὰ γράμματα, μὰ νὰ ζητήσουνε μιὰ θέση σιμὰ σὲ κείνους πὸν σέβονται τὰ γράμματα καὶ πὸν τὰ τιμοῦν. Οἱ δύο νέοι εἶναι ἀληθινὰ νέοι, ἀφοῦ κάτι νέο, κάτι δικὸ τους μᾶς λένε· καὶ τὸ ξέρουν αὐτό. Γιὰ τοῦτο ἴσια ἴσια δὲν προσπαθοῦνε νὰ τραβήξουν τὴν προσοχὴ μὲ κάτι παραδόξο, πὸν πολλὰς φορὰς κάνει τὴν ἐντύπωση τοῦ γελοίου, μὰ ἐμπιστοῦνται στὸ ἔργο τους καὶ ἀφίρουν σ' αὐτὸ τὴ φροντίδα νὰ τραβήξει τὴν προσοχὴ.

Δείγματα τῆς ἐργασίας τους δημοσιεύουμε σ' ἄλλη σελίδα. Ἀπὸ τὶς «Πρόζες» τοῦ Πάνου Ταγκόπουλου ἔχουμε δημοσιευτεῖ μερικὰς στὸ «Νουμά», καθὼς κι ἄλλες σελίδες ἀπὸ τὸ βιβλίον του. Δὲν ἔχουν ὅμως δημοσιευτεῖ καὶ ποιήματα τοῦ Κουκούλα. Γιὰ τοῦτο ἐξὸν ἀπὸ κείνο πὸν δημοσιεύουμε σ' ἄλλη σελίδα, σᾶς συσταίνομε ξεχωριστὰ «Τὸ τραγούδι τοῦ ἀλήτη», τοὺς «Χαροκόπους», τοὺς «Γύφτους», τὸ «In memoriam», τὸ «Σῶμα καὶ Νοῦς» καὶ τὸ «Στὸ σπίτι πὸν γεννήθηκα».

Σόνουν αὐτά. Τὰ περισσότερα θ' ἀποτελοῦσαν κριτικὴ— καὶ τοῦτο ἴσια ἴσια ζητούσαμε ἀπὸ τὴν ἀρχὴ νὰ ξεφύγουμε.

Απο τις "ΠΡΟΞΕΣ".

Ο ΔΥΟ ΔΡΟΜΟΙ

Ὁ γήλιος σὰ βασιλεβε τὸ εἶπε :

— Θὰ κάνει κρύο, βοριανέμι, μπόρα. Κοιτάχτε, τ' άνεμόχαλο μὲ ζώνει. Ἔ! σκλάβοι στὶς γωνιὲς τρυπώστε. Ἀπόψε οἱ δυνατοὶ θὰ ζήσουν...

Ὁ γήλιος σὰ βασιλεβε τὸ εἶπε :

— Ἀπόψε οἱ δυνατοὶ θὰ ζήσουν.

Σὰν ἤθελε δυὸ καλαμιὲς νὰ γείρει — ἐκείνοι εἶδαν τὸ σημάδι κ' εἶπαν :

— Ἀπόψε πάμε. Ὁ βοριάς μανίζει. Θὰ σπάσει σὲ δοιμόχολο, σὲ μπόρα. Ἀπόψε πάμε — στὴ ζωὴ νὰ χτυπηθοῦμε...

— Καὶ πιάσαν — τοῦ βουνοῦ τὸ μονοπάτι...

Ὁ γήλιος σὰ βασιλεβε τὸ εἶπε :

— Θὰ κάνει κρύο, βοριανέμι, μπόρα. Κοιτάχτε, τ' άνεμόχαλο μὲ ζώνει. Ἔ! σκλάβοι στὶς γωνιὲς τρυπώστε. Ἀπόψε οἱ δυνατοὶ θὰ ζήσουν... Ὅσοι φοβοῦνται — ἄς μὴ βγοῦν ἀπόψε...

Ὁ γήλιος σὰ βασιλεβε τὸ εἶπε :

— Ὅσοι φοβοῦνται — ἄς μὴ βγοῦν ἀπόψε.

Σὰν ἤθελε μιὰ καλαμιὰ νὰ γείρει καὶ κάποιοι ἄλλοι τὸ σημάδι εἶδαν :

— Οὐ! πάμε σπίτι. Θάχει άνεμοζάλη. Στὸ δρόμο ἂ μᾶς βρεῖ, κακὸ θὲ νάναί. Οὐ! πάμε σπίτι γιατί ἢ μπόρα σπάει...

Καὶ πήραν — τοῦ γροισμοῦ τὸ μονοπάτι...

ΠΑΝΟΣ Δ. ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ

ET NUNC ET SEMPER

Ἐνας καημὸς θα δένει μᾶς αἰώνια,
μιὰ ζωὴ καὶ μιὰ χαρὰ κ' ἕνα μεθῆσι.
Τὶς ὥρες καὶ τὶς μέρες καὶ τὰ χρόνια,
ἢ κασιτλία γιὰ μὲ θενᾶσαι βρύση.
Κ' εἶτε στῆς μοίρας σκύβουμε τὸ νόμο,
κ' εἶτε ψηλὰ ἀπ' τ' άνθρώπινα τὰ πάδια,
θενᾶ διαβοῦμε άντάμα κάθε δρόμο,
κ' ἂν ἔχει γύρω άνθούς, κ' ἂν ἔχει ἀγκάθια.
Καὶ τώρα κ' ὅσο γράφει μᾶς ἢ μοίρα,
μὲ τὴν ὀρμὴ τῆς ἀφθαρτῆς τῆς νιότης,
εἶτε ἢ Χαρὰ ἂ μᾶς πνίγει ὡς σὲ πλημμύρα,
εἶτε ὁ Καημὸς — πιερός, μὰ φωτοδότης
κ' εἶτε τὴν πίκρα ἂν ἔχουμε στὰ χεῖλη,
κ' εἶτε τῆς ζωῆς τὸ θρίαμβο στὰ μάτια,
τὴ νύχτα, τὴν αὐγὴ, τῶχρο τὸ δεῖλι,

στὰ τρίστρατα καὶ μὲς στὰ μονοπάτια
κ' ἀκόμα κάτω, ἀπόμακρα καὶ πέρα,
στὸν ἥλιο ποὺ ποτὲ δὲ βασιλεύει,
στὴ χώρα τῶν Ἰμέρων, στὴ Χιμαίρα,
κ' ὅταν ὁ νοῦς στ' ἀστέρια ταξιδεύει
πασίχαροι καὶ μὲ σταυρὸ στὸν ὦμο,
καὶ στὰ ψηλὰ καὶ μὲς στ' άνήλια βάρδια,
θενᾶ διαβοῦμε άντάμα κάθε δρόμο,
κ' ἂν ἔχει γύρω άνθούς, κ' ἂν ἔχει ἀγκάθια!

(Ἀπὸ τὸ βιβλίον ΤΗΣ ΖΩΗΣ ΚΑΙ ΤΟΥ ΘΑΝΑΤΟΥ)

ΛΕΩΝ ΚΟΥΚΟΥΛΑΣ

ΜΙΑ ΚΟΥΒΕΝΤΑ ΜΟΥ ΜΕ ΤΟΝ κ. ΑΛΕΞ. ΠΑΛΛΗ

Κρίμα ποὺ ὁ κ. Πάλλης δὲν τάποφασίζει νὰ κατεθεῖ
κάτου στὴν Ἑλλάδα καὶ νὰ πολιτευτεῖ. Ἐνα τέτιο
τετραγωνικὸ μυαλό, ἕνας τόσο δυνατὸς χαρακτήρας,
μιὰ εὐγενικὴ ψυχὴ ποὺ φλέγεται ἀπὸ ἄδικο πατριωτι-
σμὸ, χαρίσματα ὅλα, μέσα σ' ἄλλα πολλά, τοῦ κ.
Πάλλη, θὰ χρησιμεύανε ὡς μιὰ σωστικὴ ἐνεση τῆς
πολιτικῆς μᾶς ζωῆς, ἂν ὁ κ. Πάλλης τάποφασίζε νὰ
ζήσει πιά μαζί μᾶς καὶ ν' ἀφιερῶσει ἐθνικληρωτικὰ
στὴν πατρίδα του τὴ σκέψη, του καὶ τὴ δράση, του. Μὲ
χαρὰ μου τᾶκουσα πῶς ὁ κ. Ι. Αρχαζούμης, ὁ ἀτύχ-
κριτος Ἰδὸς μᾶς, τάποφασίσε νὰ πολιτευτεῖ. Ἡ χαρὰ
μου θᾶτανε διπλὴ, ἂν ἀκουγα πῶς τὴν ἴδια ἀπόφαση
πῆρε κὶ ὁ κ. Πάλλης.

Μ' αὐτὲς τὶς σκέψεις τὸν ἄφισα ἕνα πρωινὸ, τὴν πε-
ρασμένη βδομάδα, ποὺ εἶχε τὴν καλοσύνη νὰ μὲ δε-
χτεῖ σ' ἕνα ἡλιολουσμένο μέγαρο τῆς πλατείας Κολω-
νακιοῦ, ποὺ τὸν ἐφιλοξενῶσε. Ἐμεινα μὴν ὄρ' ἀλά-
κερὴ μαζί του καὶ ἢ ὄρ' αὐτὴ κύλησε τὰ νερὸ ἀπὸ
τὴν εὐχαρίστηση. Ὁ κ. Πάλλης μιλάει ἀργά, στοχα-
στικά, λιγόλογα. Κάθε φράση του βγαίνει σὰ συμπέ-
ραγμα τῆς ἐσώψυχης σκέψης του καὶ χρειάζεται νά-
χεις πολὺ τενωμένη τὴν προσοχή σου γιὰ νὰ μπεῖς
στὸ νόημα τῆς κουβέντας του.

Μὲ ρώτησε πῶς εἶναι δὸ τὰ πολιτικά. Τοῦ εἶπα
πῶς σίγουρα οἱ ἐκλογὲς θὰ φέρουν τὸ Βενιζέλο μὲ με-
γάλη πλειονοψηφία.

— Ἀργοῦν ἔμωζ!... μοῦ ἀποκρίθηκε κουνώντας
λυπημένα τὸ κεφάλι του.

Τὲ «ἀργοῦν» αὐτὸ ὕστερα, ἀπὸ τὸ ξακολούθημα
τῆς κουβέντας, τῶνωσα τί σήμαινε. Ἀργοῦν οἱ ἐκλο-
γές, κὶ ὡς τότε μὲ τοὺς χιλίους κίντουνους ποὺ μᾶς πε-
ριζώνουν, ποιὸς ξέρει τί κακὸ μπορεῖ νὰ μᾶς βρεῖ. Κὶ
ἀπὸ τὸ κακὸ αὐτὸ, μόνο μιὰ Κυβέρνηση δυνατὴ, μόνο
μιὰ Κυβέρνηση μὲ τὸ Βενιζέλο, θὰ μπορούσε νὰ μᾶς
σώσει.

— Ἡ σημερινὴ κατάσταση, εἶπε, εἶνε σὰ νὰ συνο-
μωτεῖ ἢ Ἑλλάδα μὲ τὴν Τουρκία ἐναντίον τοῦ Ἑλλη-
νισμοῦ.